

Seminar: Omsorg og fellesskap /Care and Community

13.-14. juni 2024. Akrinn, Lysholmbygget, NTNU.

Nordic Network for Narratives in Medicine (NNNM) arrangerer det tverrfaglige seminaret *Omsorg og fellesskap i narrativ medisin* (Care and Community in the Arts of Narrative Medicine) den 13.-14. juni 2024 ved NTNU i Trondheim.

Vi ønsker alle interesserte velkommen til å delta på seminaret som tilhørere.

Under finner du mer informasjon om seminaret, programmet for de to dagene og presentasjoner av de to keynoteforedragene. Foredragene holdes av forfatter og litteraturviter Merete Mazzarella (Finland) og forfatter og kommunikasjonsteoretiker Lisbeth Frølunde (Roskilde Universitet, Danmark).

Innleggene holdes på et av de skandinaviske språkene (norsk, dansk, svensk) eller engelsk.

Påmelding med frist fredag 24. mai: <https://forms.office.com/e/VNUkfY7XL3>.

Om du har spørsmål, kontakt Silje Haugen Warberg, silje.warberg@ntnu.no.

Om seminaret

Omsorg (*care*) handler grunnleggende sett om å forholde seg til og svare på andres behov. Slik er omsorg med på å skape og opprettholde felleskap, enten det er innad i familier, i helseinstitusjoner eller i andre sosiale sammenhenger. Fortellinger formidler både eksisterende og mulige omsorgsforhold som sirkulerer i en bestemt kulturell kontekst, og kan slik hjelpe oss til å se og drøfte vår kulturs forventninger, følelser, idealer og tabuer knyttet til omsorg og fellesskap både i og utenfor det medisinske feltet.

Det siste tiåret har det blitt utgitt flere boklengdestudier om omsorg innen kunst og litteratur, som Amelia DeFalcos *Imagining Care. Responsibility, Dependency, and Canadian Literature* (2015), Maurice Hamington & Ce Rosenows *Care Ethics and Poetry* (2019) og Jeffrey Bermans *The Art of Caregiving in Fiction, Film, and Memoir* (2020). I samme periode har flere forskere innen humanistisk helseforskning skrevet om omsorgstematikk. Bøker som litteraturviter David Morris' *Eros and Illness* (2017), antropolog Arthur Kleinmans *The Soul of Care* (2019) og sosiolog Arthur Franks "sårbare lesning" av *King Lear* (2022), har til felles at de tar utgangspunkt i personlige erfaringer som pårørende, og at de diskuterer rollen fortellinger, kunst og estetikk spiller i møte med disse erfaringene. Andre utgivelser, som María Puig de la Bellacosas *Matters of Care* (2017), *The Care Manifesto* (The Care Collective, 2021) og Mihaela Mihais *Political Memory and the Aesthetics of Care* (2022), tar til orde for at vi må radikalt utvide vår forståelse av både omsorg og fellesskap dersom vi skal ha håp om å reparere den verdenen vi lever i.

I lys av dette ønsker vi å invitere til en utforskning av hva det er som menes med begreper som «omsorg» og «fellesskap», hvordan disse begrepene samhandler, og hvilke roller de spiller i vår forståelse av størrelser som lidelse, sykdom, helbredelse, sårbarhet, empati og ansvar. Kan forestillingen om et «omsorgssamfunn» provosere frem nye tanker om fortellingens rolle på det medisinske feltet? Kan fortellinger forene medisinsk omsorg og menneskelige problemer på måter som kan bygge bro mellom helsevesenet, familien og samfunnet (jf. Kleinman 2019: 42)? Og hvilke former for omsorg og felleskap er involvert i selve det å jobbe tverrfaglig med narrativer i og om det medisinske feltet?

Program

Oppdatert 29.04.2024, endringer kan komme.

Dag 1 – torsdag 13. juni

Campus Kalvskinnet, Lysholmbygget, rom LY31. Kart: <https://link.mazemap.com/xEEaM2V9>.

09.15-09.30: Oppmøte med kaffe.

09.30-10.30: Velkommen og bli kjent-runde v. Silje Haugen Warberg.

10.30-10.45: Pause.

10.45-12.00: Keynote v. Merete Mazzarella: «Om anhörigvård i liv och litteratur». (Se abstract under.)

12.00-13.00: Lunsj.

13.00-14.00:

- Anna Hultman & Christina Skagert: «Påminnelser om omsorg – den pedagogiska potensialen mellan biomedisin och litterärt språk».
- Birgitte Ahlsen, Alette Ottesen & Clemet Askheim: «Omsorg i fysioterapi – et spørkelse fra fortiden».
- Cecilia Riving: «Det omsorgsfulla lyssnaden i behandling av psykisk ohälsa ca 1800-1924».

14.00-14.15: Pause.

14.15-15.15:

- Jorun Larsen: «A healthy soul in a healthy body. How public care and good intentions implicitly and simultaneously defined what unhealthy souls and bodies looked like».
- Maria Johansson Josephsson: «Narrativity, embodiment and voice in actors meaning making practices».
- Edyta Just: «Illness, Medicine, Care and Horror».

Kveld: Middag. Mer informasjon kommer.

Dag 2 – fredag 14. juni

Campus Kalvskinnet, Lysholmbygget, rom LY31. Kart: <https://link.mazemap.com/xEEaM2V9>.

09.15-09.30: Oppmøte og kaffe.

09.30-12.00: Keynote og workshop v. Lisbeth Frølunde: «Move, Tell, See: Affordances of Art in Elderly Care». (Se abstract under.)

12.00-13.00: Lunsj.

13.00-14.00:

- Elina Renko & Jussi Valtonen: «Social Work and Health Care Professional's Experiences of Participating in a Reflective Writing Interventions: Reading and Writing Group as a Caring Community?»
- Maria Johansson Josephsson & Tove Sahlin: «It is as it is. A song cycle – a dance macabre ».
- Oddgeir Synnes & Hilde Bondevik : «The healing power of creative writing in a safe group setting».

14.00-14.15: Pause.

14.15-15.00:

- Linda Hamrin Nesby: «Caring for the caregivers. Caritative care in Kjersti Annesdatter Skumsvolds Syke søster (2023)».
- Staffan Josephsson: «How do narrative matter in care for older persons?»
- Helle Timm: «Fælles om et vildt feltarbeide».

15.00-15.15: Avslutning.

Presentasjoner av keynote-foredrag

Om anhörigvård i liv och litteratur

Merete Mazzarella, professor, forfatter og kritiker, Finland.

I många europeiska länder är vård och omsorg i dag i kris, inte minst på grund av personalbrist. Det betyder allt större förväntningar på att anhöriga ska axla en långt större del av ansvaret för sina gamla och funktionshindrade - förväntningar som kan krocka med den samhälleliga utvecklingen i stort som ju gått inte bara mot att allt fler yrkesarbetar allt mer och allt längre upp i åren utan också mot mer och mer individualism i största allmänhet. Med utgångspunkt iden här bakgrunden vill jag tala om hur problematiken gestaltats och gestaltas i berättelser, både skönlitterära och muntliga sådana, både vårdares och vårdades. Särskilt kommer jag att tala om två böcker med anknytning till temat som jag själv skrivit och som kommit ut med trettio år mellanrum, nämligen *Hem från festen* (1992) som handlar om min mors liv och död, och *Den violetta timmen* (2022) som handlar om min bror.

Merete Mazzarella har varit professor i nordisk litteratur vid Helsingfors universitet; hon är litteraturforskare, författare, kritiker och kolumnist. Se mer i *Biografiskt lexikon för Finland*:
<https://blf.fi/artikel.php?id=9542>

Engelsk versjon:

Move, Tell, See: Affordances of Art in Elderly Care

Lisbeth Frølunde, Assoc. Professor Emerita,
Roskilde University, Denmark

The keynote addresses various ways in which art forms can contribute toward improving care, with particular attention to the elderly population in the Nordic countries. While many elderly people are relatively healthy and enjoy a high quality of life, others cope with, for example, chronic illness, dementia, or become family caregivers.

Lisbeth has worked extensively with the challenges of living with long-term complicated progressive illnesses such as Parkinson's disease in the Danish collaborative research project "Dancing with Parkinson's" (2019-22). From project inception, there was an intention to integrate a graphic novel publication with patient-centered personal stories. The publication aimed at enhancing readers' empathic understanding of chronic illness and conveying the meaning of dance and aesthetic experiences from the perspective of people with Parkinson's and their partners. The research methodology integrated various narrative and arts-based methods for joint analysis and content production of research communication, published in *Moving Along: A co-produced graphic novel about Parkinson's dance* (2023).

The accompanying workshop offers experience with dance-movement warmup, guided dialogic reading, and creative writing, including prose and poetry. The exercises will open for reflection on ethical concerns linked to illness and representation, and discussion on the potential for improving care using narrative and other arts-based approaches both in care-giving practices and in research.

List of Lisbeth's publications: <https://forskning.ruc.dk/en/persons/lisbethf/publications/>

A co-produced graphic novel about Parkinson's dance

Peter Lang

Dansk versjon:

At danse, fortælle, visualisere: Affordances af kunst i ældreplejen

Keynoten omhandler forskellige måder, hvorpå kunstarter kan bidrage til at forbedre omsorgen, med særlig fokus på den ældre befolkning i de nordiske lande. Mens mange ældre er relativt raske og nyder en høj livskvalitet, skal mange omstille sig til, for eksempel, kronisk sygdom, demens, eller en hverdag som pårørende.

Lisbeth har arbejdet indgående med udfordringerne ved at leve med langvarige komplikerede fremadskridende sygdomme som Parkinsons sygdom i det kollaborative danske forskningsprojekt "At danse med parkinson" (2019-22). Fra projektets start var der en intention om at integrere en grafisk roman publikation med patientcentrerede personlige historier. Publikationen havde til formål at styrke læsernes empatiske forståelse af kronisk sygdom og formidle betydningen af dans og æstetiske erfaringer gennem fortællinger af mennesker med Parkinsons og deres partnere. Forskningsmetodikken integrerer forskellige narrative og kunstbaserede metoder til fælles analyse og indholdsproduktion af forskningskommunikation, udgivet i *Moving Along: A co-produced graphic novel about Parkinsons dance* (2023) og *Mens vi bevæges: En samskabt grafisk fortælling om at danse med Parkinson* (2021).

Den tilhørende workshop inviterer til opvarmning med dans og bevægelse, samt en dialogisk læsning der fører til kreative skriveøvelser med prosa og poesi. Øvelserne vil åbne for refleksion over etiske spørgsmål forbundet med sygdom og repræsentation, og diskussion om potentialet for forbedring af omsorg ved hjælp af narrative og andre kunstbaserede tilgange både i plejepraksis og i forskning.

Liste over Lisbeths publikationer: <https://forskning.ruc.dk/da/persons/lisbethf/publications/>

En samskabt grafisk fortælling om at danse med Parkinson